

VI Krajowy Zjazd Diagnostów Laboratoryjnych

Warszawa, 15-16 grudnia 2022 roku

Uchwała Nr 31/2022

VI Krajowego Zjazdu Diagnostów Laboratoryjnych

z dnia 16 grudnia 2022 r.

w sprawie Kodeksu Etyki Diagnosty Laboratoryjnego

Na podstawie art. 85 pkt 6 ustawy z dnia 15 września 2022 r. o medycynie laboratoryjnej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2280) uchwała się, co następuje:

§ 1.

Uchwała się Kodeks Etyki Diagnosty Laboratoryjnego stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Uchyla się uchwałę nr 31/2014 Czwartego Krajowego Zjazdu Diagnostów Laboratoryjnych z dnia 6 grudnia 2014 r. w sprawie Kodeksu Etyki Diagnosty Laboratoryjnego.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący VI KZDL

Sekretarz VI KZDL

Załącznik do Uchwały Nr 31/2022 VI Krajowego Zjazdu Diagnostów Laboratoryjnych z dnia 16 grudnia 2022 roku w sprawie Kodeksu Etyki Diagnosty Laboratoryjnego

KODEKS ETYKI

DIAGNOSTY LABORATORYJNEGO

(Projekt)

Warszawa 2022

Kodeks Etyki Diagnosty Laboratoryjnego opiera się na powszechnie przyjętych normach etycznych i zasadach wynikających z tradycji zawodów medycznych. Zawód diagnosty laboratoryjnego jest zawodem zaufania publicznego, a jego przedstawiciele winni stawiać sobie wysokie wymagania moralne i zawodowe.

Naczelną normą postępowania diagnosty laboratoryjnego jest dobro człowieka. Z zasady tej wynika powinność poszanowania godności ludzkiej i kształtowanie relacji w pracy zawodowej, których naczelnym celem jest służba człowiekowi.

Potrzeba nowelizacji Kodeksu Etyki Diagnosty Laboratoryjnego wynika z rozwoju medycyny, w której coraz większą rolę odgrywa wyspecjalizowana diagnostyka laboratoryjna. Pozwala ona nie tylko stawiać trafne diagnozy umożliwiające podejmowanie skutecznych działań terapeutycznych, ale – w coraz większym stopniu – przyczynia się do rozwoju leczenia i skutecznej profilaktyki medycznej.

I. ROTA ŚLUBOWANIA

1. „Ślubuję uroczyście, że jako diagnosta laboratoryjny będę wykonywał czynności diagnostyki laboratoryjnej z całą sumiennością i rzetelnością, zgodnie z najlepszą wiedzą, zgodnie z prawem i prawami pacjenta „Salusaegroti suprema lex” i zasadami etyki zawodowej. Poznane w związku z wykonywaniem czynności diagnostyki laboratoryjnej fakty i informacje zachowam w tajemnicy w zakresie określonym przepisami prawa”.
2. Ślubowanie może być złożone z dodaniem zdania: „Tak mi dopomóż Bóg”.

II. ZASADY OGÓLNE

§ 1.

Diagnosta laboratoryjny wykonuje swoje obowiązki zawodowe zgodnie z powszechnie przyjętymi normami etycznymi i zasadami utrwalonymi w tradycji zawodów medycznych.

§ 2.

Dobro pacjenta jest dobrem nadrzędnym.

§ 3.

Diagnosta laboratoryjny, wykonuje swoje czynności zawodowe z szacunkiem dla człowieka. Postępuje według zasad rzetelności, uczciwości, bezstronności, wiarygodności i gospodarności.

§ 4.

Diagnosta laboratoryjny jest świadomy społecznej roli i etosu swojego zawodu jako zawodu medycznego. Swoje obowiązki zawodowe wykonuje w poczuciu odpowiedzialności za kształtowanie pożądanych postaw w środowisku zawodowym, którego jest integralną częścią.

§ 5.

Naczelnym zadaniem diagnosty laboratoryjnego jest dostarczenie zleceniodawcy wiarygodnych wyników badań laboratoryjnych materiału biologicznego pobranego w celach diagnostycznych, leczniczych, profilaktycznych lub naukowych.

§ 6.

Diagnosta laboratoryjny unika konfliktów interesów, a zaistniałe konflikty ujawnia.

Diagnosta laboratoryjny nie uzależnia wyniku lub jakości badania od materialnej bądź niematerialnej korzyści uzyskanej lub oczekiwanej od producentów lub dystrybutorów sprzętu i zaopatrzenia medycznego, pacjentów, firm ubezpieczeniowych i farmaceutycznych, lub od osób bądź instytucji w jakikolwiek sposób zainteresowanych uzyskaniem określonych wyników.

W sytuacji wywierania nacisku przez przełożonych lub osoby zlecające badania, diagnosta laboratoryjny może zwrócić się do samorządu zawodowego o pomoc i ochronę prawną.

§ 7.

Samorząd diagnostów laboratoryjnych sprawuje pieczę nad prawidłowym wykonywaniem zawodu.

§ 8.

Osoby pełniące funkcje z wyboru w organach samorządu zawodowego powinny stanowić wzór postawy etycznej. Przedkładają one interes środowiska diagnostów laboratoryjnych ponad szeroko rozumiany interes osobisty.

Funkcji z wyboru w organach samorządu zawodowego nie mogą pełnić osoby karane za przewinienia zawodowe, umyślne przestępstwa lub przestępstwa skarbowe.

III. ZASADY SZCZEGÓŁOWE

1. Diagnosta laboratoryjny wobec pacjenta

§ 9.

Diagnosta laboratoryjny wykonuje swoje czynności zawodowe z najwyższą starannością oraz świadomością, że wyniki jego pracy służą ochronie zdrowia i życia człowieka.

§ 10.

Diagnosta laboratoryjny – wykorzystując swoją wiedzę, umiejętności i doświadczenie – dąży do uzyskania wiarygodnych wyników badań i dokonuje ich interpretacji zgodnie z aktualną wiedzą naukową i standardami technicznymi.

§ 11.

Diagnosta laboratoryjny zaangażowany w badania naukowe przestrzega zasad uczciwości i rzetelności naukowej, z poszanowaniem praw autorskich i przepisów prawa.

§ 12.

Przekazując wyniki badań bezpośrednio pacjentowi, diagnosta laboratoryjny zaleca konsultację u lekarza w celu podjęcia właściwych działań zapobiegawczych lub leczniczych.

§ 13.

W przypadku uzyskania wyników badań laboratoryjnych świadczących o bezpośrednim zagrożeniu życia pacjenta, diagnosta laboratoryjny bezzwłocznie podejmuje działania, zgodnie z zasadami postępowania z klinicznymi wartościami krytycznymi.

§ 14.

Diagnosta laboratoryjny z należytą starannością zabezpiecza materiał biologiczny przeznaczony do badań.

Materiał pobrany od pacjenta może być archiwizowany lub wykorzystany w celach innych niż te, do których został pobrany (np. epidemiologicznych lub naukowych) wyłącznie za zgodą pacjenta, chyba że prawo stanowi inaczej.

§ 15.

Diagnosta laboratoryjny może wykonać predykcyjne badania genetyczne wyłącznie w celach diagnostycznych, terapeutycznych albo w ramach badań naukowych związanych z celami zdrowotnymi.

2. Tajemnica zawodowa

§ 16.

Diagnosta laboratoryjny zachowuje w tajemnicy wszystkie informacje uzyskane w związku z przeprowadzonymi badaniami laboratoryjnymi. Dokumentację medyczną zabezpiecza przed dostępem osób nieuprawnionych.

§ 17.

Wyniki badań laboratoryjnych pozostają w dyspozycji osoby, której dotyczą, lub jej prawnego przedstawiciela.

§ 18.

Diagnosta laboratoryjny w sposób przystępny i z najwyższą starannością udziela pacjentowi wyjaśnień o istocie zleconego badania laboratoryjnego i o zakresie oraz stopniu wiarygodności informacji, jakich ono dostarcza.

3. Diagnosta laboratoryjny wobec własnego środowiska

§ 19.

Mając na uwadze dynamiczny rozwój medycyny laboratoryjnej diagnosta laboratoryjny stale poszerza swoją wiedzę zawodową i podnosi swoje kwalifikacje zawodowe.

§ 20.

Diagnosta laboratoryjny nie wykracza poza swoje kompetencje zawodowe. W wypadku problemów merytorycznych przekraczających zakres jego kompetencji zawodowej zasięga konsultacji odpowiednich specjalistów.

§ 21.

Diagnosta laboratoryjny w sytuacji zauważenia nieprawidłowości w postępowaniu innych diagnostów laboratoryjnych z należnym taktem zwraca się najpierw do samego zainteresowanego, a w przypadku nieskuteczności interwencji konsultuje się z jego przełożonym. W szczególnych przypadkach o

zaistniałej nieprawidłowości może poinformować właściwe organy Krajowej Izby Diagnostów Laboratoryjnych.

§ 22.

Diagnosta laboratoryjny nie ocenia pracy innych pracowników ochrony zdrowia biorących udział w procesie diagnozowania lub leczenia w obecności pacjenta.

§ 23

Diagnosta laboratoryjny dzieli się swoją wiedzą ze współpracownikami. Pełniąc funkcje kierownicze motywuje współpracowników do podnoszenia kwalifikacji i aktualizowania wiedzy.

Jako nauczyciel zawodu, diagnosta laboratoryjny stanowi godny naśladowania wzór postępowania i dokłada starań mających na celu przekazywanie aktualnej wiedzy medycznej.

§ 24.

Diagności laboratoryjni solidarnie i rzetelnie wspierają działalność swojego samorządu. Krytykę działań samorządu diagnosta laboratoryjny przeprowadza najpierw w środowisku diagnostów laboratoryjnych.

4. Diagnosta laboratoryjny wobec społeczeństwa

§ 25.

W stosunku do pacjenta, jego rodziny i otoczenia diagnosta laboratoryjny zachowuje należyty szacunek oraz przestrzega zasad kultury osobistej.

§ 26.

Diagnosta laboratoryjny, w ramach swoich kompetencji zawodowych, zobowiązany jest do współpracy z lekarzem zlecającym badania. Diagnosta laboratoryjny może odmówić wykonania powierzonych mu czynności tylko wtedy, gdy są one niezgodne z aktualną wiedzą naukową lub standardami medycznymi bądź stanowią naruszenia prawa.

Decyzja w sprawie dalszego postępowania zlecniodawcy na podstawie uzyskanego wyniku badania laboratoryjnego należy wyłącznie do lekarza i pacjenta.

§ 27.

Diagnosta laboratoryjny przestrzega ogólnych norm współżycia społecznego, a w szczególności unika nieuczciwej konkurencji.

§ 28.

Diagnosta laboratoryjny może podawać do wiadomości publicznej informacje o zakresie i rodzajach udzielanych świadczeń zdrowotnych. Głównym celem tych informacji nie może być promocja sprzedaży produktów odczynnikowych, sprzętu i wyrobów medycznych do diagnostyki in vitro.

IV. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 29.

Kodeks Etyki Diagnosty Laboratoryjnego jest zbiorem podstawowych norm etycznych, którymi winien kierować się każdy przedstawiciel tego zawodu. Stanowi on podstawę kształtowania postaw i aktywności zawodowej diagnostów laboratoryjnych oraz orzekania przez Sąd Diagnostów Laboratoryjnych i Wyższy Sąd Diagnostów Laboratoryjnych.

§ 30.

Władze samorządu zawodowego sprawują pieczę nad przestrzeganiem zasad Kodeksu Etyki Diagnosty Laboratoryjnego przez wszystkich diagnostów laboratoryjnych.

Komisja ds. Etyki wydaje opinie i stanowiska dotyczące bieżących zagadnień etycznych na wniosek Organów Krajowej Izby Diagnostów Laboratoryjnych lub członków samorządu.